1856. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 23 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Januarij.

Zondag avond heeft de Hooggel. Heer Dr. J. J. Prins zijne betrekking als Academieprediker, aan het Hoogleeraarsambt verbonden, aanvaard, met het houden eener Leerrede over Openb. V. 12: »Het Lam dat geslagt is, is waardig te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en dankzegging."

— Ds. W. van Wetering, Pred. te Breda, heeft het beroep van de Ned. Herv. Gemeente alhier aangenomen.

— Wij meenen het publiek opmerkzaam te moeten maken op eene nieuwe gelegenheid, die aanst. Zaturdag zal geopend worden, om kosteloos onderrigt te ontvangen in Meet-, Werktuig- en Natuurkunde.

De Vereeniging ter bevordering van Fabriek- en Handwerknijverheid, is tot dat einde met het Bestuur van het Genootschap Mathesis Scientiarum Genetrix in overleg getreden. Deze zoo gewenschte zamenwerking, welke eene zoo uitgebreide strekking en nuttigen invloed kan hebben, is zoo wel aan den ijver van het Bestuur dier Vereeniging als aan de bereidwilligheid en hulpvaardigheid van het Bestuur des Genootschaps te danken; welk laatste tot voormeld einde niet alleen kosteloos zijne localen zal leenen, maar welks Onderwijzers de hoogst moeilijke taak op zich hebben genomen, om voor het publiek dat men zich daar voorstelt, het woord te voeren. Moge de Vereeniging in den aanvankelijken bloei dezer inrigting de belooning vinden voor de opofferingen, die zij zich tot zulk een nuttig einde getroosten wil.

— Het berigt uit Vlissingen van 18 dezer, voorkomende in de *Amst. Cour.* van den 22sten dezer, als zoude Z. K. H. de Prins van Oranje in de aanstaande lente aan boord van Zr. Ms. stoomkorvet *Prinses Amelia* een togt doen naar de Middellandsche zee, is geheel en al voorbarig en uit de lucht gegrepen. Wij kunnen zulks uit goede bron verzekeren.

— Het berigt dat het fregat *Prins Alexander* uit de West-Indie zou terugkomen om den nieuw benoemden Gouverneur-Generaal van Ned.-Indie naar zijne bestemming over te voeren, wordt thans door de *Amst. Cour.* tegengesproken. Z. Exc. zal de reis per landmaal doen.

— Bijzondere berigten uit Japan melden, dat de bemanning der stoombooten *Gedeh* en *Soembing* zich in den besten welstand bevindt; dat zij aanvankelijk met de aan dat klimaat eigen ongesteldheden voor vreemdelingen hadden te worstelen, maar dat de gezondheidstoestand nu zeer goed was.

— De Minister van Marine zal op den 28sten dezer bij inschrijving aanbesteden: 1800 stuks witte wollen dekens.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft ter algemeene kennis gebragt, dat door hem op Dingsdag den 29sten Januarij aanst., des namiddags ten een ure, in de zaal van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, op het Binnenhof te 's Gravenhage, zullen worden uitgereikt de medailles, die aan Nederlandsche inzenders van voorwerpen op de Tentoonstellingen van Schoone Kunsten en Nijverheid, in 1855 te Parijs gehouden, zijn toegekend, een en ander volgens de opgaven, voorkomende in de *Staats Cour.* van 7 Dec. 1855 en in de lijst, door de Hoofd-Commissie voor die tentoonstelling, voor zoo veel de nijverheid betreft, opgemaakt en door tusschenkomst der sub-commissien, aan de belanghebbenden medegedeeld.

Volgens die lijst zullen gouden eere-medailles worden uitgereikt aan de directie der Nederl. Handelmaatschappij, voor het geheel harer ingezondene voorwerpen, en aan de stad Amsterdam, voor de diamantslijperijen aldaar gevestigd. Onder hen aan wien de medaille van de eerste klasse (zilveren) zal worden uitgereikt, worden vermeld onze stadgenooten J. J. Krantz en Zoon voor lakens. Voorts zal o. a. de medaille van de 2de klasse (bronzen) worden uitgereikt aan onzen stadgenoot J. Scheltema Jz., voor wollen dekens, en eervolle vermelding worden gemaakt van onze stadgenooten J. C. Zaalberg en Zoon, mede voor wollen dekens. Als bijzonderheid merken wij op dat op Java de bronzen medaille is toegekend aan de inlandsche goud- en zilverwerkers, voor voorwerpen ingezonden door den Gouv.-Gen. Mr. A. J. Duymaer van Twist, en aan de inlandsche fabrikanten van parapluies enz., voor voorwerpen ingezonden door den Minister van Kolonien en de Sub-Commissie te Batavia. De *Staats-Cour.* merkt op dat aan de opgave nog een en ander kan ontbreken, daar de officiele algemeene lijst nog niet bestaat.

— Daar er sedert eenigen tijd bij sommige lieden twijfel was ontstaan over de stevigheid van de brug nabij Vogelenzang op den Holl. IJzeren Spoorweg, zoo heeft er in de vorige week daaromtrent een onderzoek plaats gehad, onder toezigt van den Ingenieur C. Outshoorn. De verschillende bruggen op dien weg zijn bereden geworden door 10 locomotiven, eene gezamenlijke zwaarte hebbende van 400,000 Ned. ℔, terwijl op de brug aan de Vogelenzang, welke, gelijk men weet, een dubbel spoor heeft, een goederentrein van 20 zwaar geladen wagens passeerde. Deze proeven hebben den geopperden twijfel opgeheven.

— Vrijdag avond ll. omstreeks 6 ure is te Rotterdam, zonder bijkomende oorzaak van buiten, nagenoeg de geheele regtervleugel van den prachtigen steenen adelaar, die het balkon boven het bordes van het voormalig Gemeenslandshuis van Schieland, thans Museum Boymans, versiert, afgevallen, en hebben de stukken daarvan vrij diepe gaten in de straat geslagen. Gelukkig dat zulks op een tijd gebeurd is, dat niemand zich op het plein voor het bordes bevond. (*Rott. C.*)

— Uit Utrecht wordt gemeld, dat aldaar in 92-jarigen ouderdom is overleden de Heer A. Losgert, één der twee laatst overgeblevenen, die deel namen aan den slag bij Doggersbank; tijdens het bezoek van Z. M. den Koning in die stad in 1853, werd de Heer Losgert te dier oorzake benoemd tot Ridder van de Eikenkroon.

— Men verneemt dat er eene Commissie is benoemd, voor het toezigt en voor de leiding der studien, bij 't onderwijs der Adelborsten aan 't Nieuwe Diep. Deze zoude bestaan uit een Hoogleeraar in de Wiskunde en 2 Hoofdofficieren der Marine; een dezer Hoofdofficieren is de Kommandant van den bodem waarop zij gehuisvest zijn. (*Utr. C.*)

— De Minister van Oorlog heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat de hoefsmeden, welke zich voor de dienst der ruiterij in de Oost-Indien, voor den tijd van 6 jaren, willen verbinden, op een handgeld van f 80 kunnen rekenen en op eene verhooging van traktement van 50 duiten (waarvan 120 in den gulden), waardoor het tractement van een hoefsmit-kavallerist wordt gebragt op 100 duiten daags, en dat van een Brigadier op 110 duiten, behalve nog andere voordeelen. Gegadigden kunnen zich aanmelden bij den Kolonel der Militaire Academie te Breda.

— Te Westbroek heeft zich bij de inschrijving voor de Nat. Militie het geval voorgedaan, dat een jongeling, genaamd Jan, in het register van geboorte als een meisje, genaamd Jannetje, was ingeschreven. Er zal nu een regterlijk vonnis noodig zijn, om te verklaren, dat de ingeschrevene iemand is van het mannelijke geslacht.

— De registers van den burgerlijken stand van het Ambt Hardenberg (Overijssel), leveren het bewijs op dat die gemeente in de laatst verloopen 30 jaren met 5/6 is vermeerderd. Voor ruim 30 jaren telde zij op verre na geene 1000 zielen; thans circa 6000.

— Gedurende het jaar 1855 is de Dedemsvaart bevaren door 14820 schepen, hiervan zijn dat kanaal opgevaren 7582 en afgevaren 7238 schepen. De ontvangen sluis- en afvaartsgelden over 1855 bedragen f 63,926.85.

— Uit Raalte (Overijssel) wordt aan de *Zw. Cour.* het volgende geschreven: Nieuwjaarsnacht vond eene veiligheidswacht een jongeling, uit eene naburige gemeente, in beschonken toestand alhier aan den weg liggen; ware hij niet bespeurd, dan had hij aldaar welligt den dood gevonden. Zondag avond echter eischte de sterke drank werkelijk een offer. Een knaap van 14 jaren, uitgezonden om een flesch jenever uit het dorp te halen, bragt bij vergissing brandewijn mede; teruggezonden om die tegen jenever te verwisselen, dronk hij de helft uit de flesch en werd bewusteloos bij eene sloot gevonden. Men bragt hem eerst in een nabij zijnde huis en van daar naar zijn kosthuis, een kwartier uurs van het dorp; doch door het geestrijk vocht vergiftigd, baatte de denzelfden avond ingeroepene geneeskundige hulp niet meer, en bezweek hij reeds den volgenden nacht.

— Te Buitenpost (Friesland) is bij den Notaris B. eene aanzienlijke diefstal gepleegd. Door middel van inklimming en braak heeft men aldaar ontvreemd ongeveer f 2000 aan bank- en muntpapier en zilveren speciën, benevens de kas- of aanteekeningboeken. De daders zijn nog niet gevat.

— Een der zeldzaamste drukken van de beroemde Elzeviers, een catalogus van de in hun eigen boekdrukkerij gedrukte werken, is door den uitgever Hachette te Parijs op nieuw uitgegeven naar het eenig daarvan nog bestaand exemplaar, in de Hamburgsche stads-bibliotheek berustende. De titel is: *Catalogus Librorum officinae Ludovici Elsevirii, designans libros qui tam ejus typis et impensis prodierunt, quam quorum alias copia ipsi suppetit. Amst. apud Lud. Elsevirium*, 1649, in 12°. Voor verzamelaars van Elzeviersche drukwerken is deze herdruk nog daardoor van belang; dewijl die drukkers om verschillende redenen bij vele hunner drukwerken hunnen naam niet vermelden, en zij, in dergelijke catalogussen, den sluijer opheffen waaronder hun drukwerk anders ware verborgen gebleven.

— Waar zal het Vredes-Congres worden gehouden? Zal ook Pruissen daarbij worden toegelaten? Ziedaar twee vragen, waarmede men zich op dit oogenblik bezig houdt. De eerste kan onmogelijk beantwoord worden als door gissingen. Omtrent de toelating van Pruissen bij de vredes-onderhandelingen, bestaat veel waarschijnlijkheid, daar die Mogendheid door haren invloed veel heeft bijgedragen tot het besluit van den Russischen

Keizer. De Engelsche dagbladen blijven zeer voor de voortzetting van den oorlog ijveren en zien in de toetreding van Rusland slechts een middel om tijd te winnen en de toebereidselen der Mogendheden te belemmeren. Zij dringen aan op de vernietiging van Nicolaïeff en eischen de niet-wederopbouwing van Bomarsund in de Oostzee, om door dit laatste aan Zweden eene dienst te bewijzen, voor de vergunning aan de bondgenooten verleend. Twee zaken waarin Rusland, althans wat de eerste betreft, waarschijnlijk niet zal treden en die het thans aanbrekende licht van de zon des vredes zouden kunnen benevelen. Een Engelsch dagblad legt aan Lord Palmerston de volgende woorden in den mond: »Het is mogelijk dat het voor Frankrijk wenschelijk is vrede te maken, maar wij kunnen den oorlog ook wel alleen voortzetten, en daarbij goede vrienden met Frankrijk blijven." Het Engelsche Ministerie loopt meer gevaar de volksgunst te verliezen door den vrede te sluiten dan door den oorlog voort te zetten. Maar zeker zal Europa het vonnis der veroordeeling uitspreken over die Mogendheid, die door het aandringen op bijzaken, die de Oostersche quaestie meer van verre raken, den vrede tegenwerkt.

De Fransche *Constitutionnel* bevat een artikel, dat men als half-officieel kan aanmerken, waarin wordt verklaard, dat zoo Engeland uit het vijfde punt nog andere voorwaarden, als de thans voorgestelde, wil afleiden, Frankrijk dien weg niet zal volgen; en dat het voor de bondgenooten eene *verbindtenis van eer* moet zijn niets meer te eischen dan bij de Oostenrijksche voorstellen is uitgedrukt.

— Dr. Heije te Amsterdam, heeft dezer dagen een merkwaardig geschrift uitgegeven, getiteld: *Eene levensvraag voor oogenblik en toekomst. Armverzorging en Armbestuur, naar aanleiding der Verordening op de Geneeskundige Armverzorging voor de stad Amsterdam, met de Armenwet in verband beschouwd.* Dit geschrift, hoewel meer bijzonder voor Amsterdam geschreven, bevat echter, in de eerste 40 van de 64 bladzijden, beschouwingen en wenken van algemeene toepassing.

Op bl. 1 lezen wij: Armenzorg, die niet berust op en gepaard gaat met voldoende *kennis* van den toestand, met verstandige *leiding* en met zedelijk-godsdienstige *verheffing* der armen, strekt, in plaats van tot leniging en beperking, tot verzwaring en uitbreiding der armoede, en de S. acht het boven bedenking, dat de Nederlandsche Staat het beginsel *aangenomen* en *in wettelijken vorm* vastgesteld heeft: *kerkelijke armenzorg* is REGEL, *burgerlijke armenzorg* is UITZONDERING, en acht dat alleen het kerkgenootschap door zijn stelsel van *armverzorgeren* — gedrongen door vurige en wijze liefde tot God en den naaste — de voorwaarden van kennis bezit, de waarborgen voor leiding en verheffing, die den reeds volslagen' arme opbeuren — den tot armoede neigende voor dieper val behoeden, en boven zijn' zinkenden toestand verheffen kunnen.

De burgerlijke gemeente, juist door hare eigenaardige inrigting, kan niet anders dan *geven*; de kerkelijke gemeente (hetzij dan in meerdere of mindere mate) kan *helpen*, en vraagt verder: Is het nu in het belang van die burgers, dat zij de middelen tot dien onderstand verschaffen aan den Staat, dan wel aan de kerk — dat zij, geheel of meerendeels, hunne beurzen openen om bij te dragen tot kerkelijken of staatsonderstand? en antwoord daarop: Met eene *gelijke* som gelds (door den burger »op de eene of andere wijze" bijeengebragt) (kan de staat — de burgerlijke gemeente — niet alleen *veel minder* en *veel minder goeds* doen dan de kerk, maar schept de eerste bovendien voor den arme een begrip van onderstand, die uit *nooddwang*, niet uit *liefde* voortvloeit. Want hierin is het geheim der armverzorging, in verband met het welzijn van den Staat gelegen, »dat zij den arme *opheffe*;" dat zij, toegerust met naauwkeurige kennis van den wezentlijken toestand der armen, 1e. slechts dáár geve, waar zulks onvermijdelijk is; 2e. slechts dáár, waar die gift door braafheid en vlijt wordt gewettigd; 3e. slechts dáár, waar die gift tot de inspanning prikkelt om haar eenmaal te kunnen ontberen.

De *beste* armenzorg is die, welke er steeds naar streeft, zich te eeniger tijd »ontbeerlijk" te maken. De *grootste* weldaad, die gij den arme bewijzen kunt, is, hem met het zachtst mogelijk, maar toch dringendst geweld, te nopen tot »zelfverheffing" in den goeden zin. De grootste weldaad, die gij den arme bewijzen kunt, is, hem te *dringen* tot de uiterste krachtsinspanning, om zich op te worstelen uit den *bodemloozen* poel der *bedelende* armoede, tot op den rand, van waar weder een weg leidt naar het zelfstandig maatschappelijk leven, naar het »*burger* zijn."

Van dit alles nu kan de *burgerlijke gemeente*, »uit den aard harer inrigting en hulpmiddelen," *niets* — dan *het tegenovergestelde*. Met *tienmaal* zooveel gelds, als nu er aan te besteden, zal *burgerlijke* armenzorg niet anders bewerken dan, na tien jaren, *twintigmaal* zooveel te *behoeven*.

Verder behandelt de S. de strekking der Armenwet, wier intrekking hij wenschelijk zou achten, omdat ze naar zijn inzien »in de toekomst onberekenbaar onheil over ons Vaderland zal brengen." Zoo niet het gezond verstand der burgers, de wijsheid der plaatselijke besturen en het godsdienstig pligtgevoel der diakoniën zich vereenigen in de overtuiging: »dat in het belang der burgerij, in het belang der kerk, in het belang der armen, *kerkelijke Armenzorg* REGEL behoort te zijn, *burgerlijke* UITZONDERING," en zet de bezwaren uiteen, die uit het handhaven van ieders vrijheid, bij burgerlijk en kerkelijk armbestuur het gevolg moeten zijn, ter voorkoming waarvan hij zes algemeene algemeene regelen aan de hand geeft.

Wij eindigen dit kort overzigt van het eerste gedeelte van dit geschrift, hetwelk de lezing en overdenking van allen die in armbestuur betrokken zijn, overwaardig is.

'S GRAVENHAGE, 22 Januarij.

Z. M. heeft benoemd tot Burgemeester der gemeente Buren, G. H. van Essedingen.

— Z. M. heeft bij besluit van den 17den dezer, aan den gepensioneerden Luit.-Generaal F. W. Graaf van Limburg Stirum, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als lid van de directie der weduwen- en weezenkas voor de Officieren van de landmagt, onder dankbetuiging voor de veeljarige belangrijke diensten door hem in die betrekking bewezen; en in zijne plaats benoemd den gepensioneerden Luit.-Generaal A. F. J. T. J. Baron van Omphal, Z. M. Adjudant in buitengewone dienst.

— Het is bekend dat de testamentaire beschikkingen van Z. M. Willem I tot verschillende uitleggingen aanleiding gegeven hebben. Aan allen die, in welken rang ook, bij de hofhouding van dien Vorst waren geplaatst, waren levenslang verzekerd de voordeelen, welke zij bij Koning Willem I hadden genoten. Aan dat legaat was echter eene voorwaarde verbonden, waarover de gevoelens uiteenliepen. De Koninklijke erven beweerden, dat de legatarissen, om aanspraak op de hun toegekende voordeelen te kunnen hebben, niet alleen hunne diensten, des gevorderd, nog bij de hofhouding van Z. M. Willem II, maar ook, na diens overlijden, bij de hofhouding van Z. M. Willem III, moesten verleenen. Dit laatste werd door eenige der legatarissen betwist. Zij stelden te dezer zaken bij den Hoogen Raad vorderingen in, welke hun echter werden ontzegd. Van die uitspraken zijn zij in revisie gekomen en de eisch van een hunner werd den 10den dezer bij den Hoogen Raad toegelicht door Mr. L. Metman en bestreden door Mrs. J. C. Faber van Riemsdijk en G. Delprat. In de teregtzitting van ll. Vrijdag heeft de Proc.-Gen. zich bij eene breed gemotiveerde conclusie met het gevoelen van den eischer in revisie vereenigd. De Hooge Raad zal 29 Febr. uitspraak doen.

— Bij het Ministerie van Koloniën zijn nog eenige giften ingekomen ten behoeve van de noodlijdenden op Banda en Ternate, waardoor die giften thans gezamentlijk bedragen *f* 3,743.06½.

— Volgens de bij het Dep. van Koloniën uit Suriname ontvangen berigten, doen zich onder de schepelingen der koopvaardijbodems aldaar nog gevallen van gele koorts voor, en zijn sedert 5 Dec. ll. verscheidene lijders aan die ziekte bezweken. Overigens is de gezondheidstoestand onder de bevolking voldoende.

— Men verzekert dat de Tweede Kamer, op Dingsdag den 5den Febr. aanst. hare werkzaamheden zal hervatten.

— Aan de HH. J. L. Baudribaye c. s., onder de firma van L. de Rijk en Comp., is tot wederopzegging en voor zooveel het Nederlandsche grondgebied betreft, vergunning verleend voor eene stoombootdienst van Roermond naar Maastricht en Luik en omgekeerd.

— Heden wordt door de Directie en door Commissarissen der Hollandsche Brandwaarborg-Maatschappij feestelijk herdacht het 50-jarig bestaan dier inrigting. De Heer Mr. J. C. Faber van Riemsdijk mogt het voorregt genieten, van de oprigting ten jare 1806 af, de betrekking van Directeur dier maatschappij te bekleeden. Na afloop der gewone werkzaamheden, zullen bovengemelde Heeren zich heden namiddag in het hôtel de l'Europe aan een vriendschappelijken maaltijd vereenigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Januarij.

De Graaf van Vlaanderen is uit Engeland alhier teruggekeerd.

— Zaturdag ll. heeft alhier met groote praal de inwijding plaats gehad eener nieuwe kerk, die den naam heeft ontvangen van kerk van de Onbevlekte Ontvangenis.

— De vredesberigten hebben hier al dadelijk dien gelukkigen invloed gehad, dat de marktprijzen der granen 2 francs zijn gedaald. In de volgende week verwacht men nog aanzienlijker daling, en vreest dat daardoor sommige speculanten in granen ten gronde gerigt zullen worden.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Januarij.

De Koningin heeft, op voorstel van den Minister van Oorlog, bepaald, dat de soldaten die zullen worden aangeworven, de volle premie zullen genieten, zonder dat er iets voor kleedingstukken enz. mag worden afgetrokken. De Staat zal al het noodige verschaffen.

— Men zegt dat de Regering besloten heeft, dat alvorens met Rusland verder te onderhandelen, die Mogendheid eenige bijzondere voorwaarden zal moeten aannemen, als: het niet weder opbouwen van de vestingwerken van Bomarsund; de vestiging van Consuls in de Russische havens aan de Zwarte zee, en eene juiste afbakening van de Turksche grenzen in Azië. De *Morning Post* zegt, dat de Westersche Mogendheden van Rusland een doortastend bewijs zullen eischen, waardoor die Mogendheid voortaan belet wordt, in zijn stelsel van aanval te volharden.

— De Regering heeft besloten te Woolwich eene geschutgieterij op te rigten.

— Met het schip *Bucephalus* zijn eene menigte der in Sebastopol buitgemaakte en aan Engeland toegedeelde voorwerpen te Spithead aangevoerd; onder deze voorwerpen bevinden zich 75 kanonnen van verschillend kaliber mortieren, kerkklokken, bommen en kogels.

— Zekere John Ferguson, die onlangs in Schotland gestorven is, heeft een vermogen nagelaten van niet minder dan 1,200,000 £. Behalve andere milddadige legaten heeft hij aan de liefdadige instellingen in Schotland alleen 50,000 £ vermaakt.

— Het getal landverhuizers naar Amerika, heeft in het afgeloopen jaar in alle Europesche zeehavens minder bedragen dan vroeger. Van 400,000 is het in 1855 op omtrent 200,000 gedaald.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Januarij.

De Heer von Seebach heeft van den Keizer het Grootkruis van het Legioen van Eer ontvangen.

— Men verhaalt, dat een geestelijke van Sainte-Livrade (Dep. Tarn et

Garonne), aan de Keizerin een in de kerk aldaar gewijden gordel heeft toegezonden, als hebbende de patronesse van die kerk eene bijzondere kracht tot verlossing van zwangere vrouwen.

— De Generaal Bosquet zal zich eerstdaags naar Londen begeven, om de Koningin voor de hem verleende Bath-Orde, zijnen dank te betuigen.

— De laatste voorlezing van Prof. Nisard is, dank zij de genomen maatregelen, rustig afgeloopen.

— De granen zijn te Marseille 2 fr. per mud gedaald.

— De tijdingen uit de Krim melden dat de koude aldaar zeer streng was; ook duurde het schieten uit de Noorderforten steeds voort. De werkzaamheden tot slooping der dokken van Sebastopol door de bondgenooten zijn, naar men verneemt, voor een onbepaalden tijd geschorst. Er is eene expeditie ontworpen naar Georgie, waarvan het opperbevel aan Generaal Campbell zal worden opgedragen.

— Op de kusten der Middellandsche zee heeft in den nacht tusschen den 14den en 15den dezer een zware storm gewoed. Nabij Cette werden de golven met zulk een geweld op de kust geworpen, dat een gedeelte van den straatweg, waarop de spoorweg is aangelegd, op verschillende plaatsen zeer beschadigd werd, ten gevolge waarvan de dienst moest gestaakt worden.

— Men verneemt dat de voormalige Koningin Maria Amelia, weder is ingestort. Haar gewone Geneesheer, die zich hier bevindt, is op nieuw ontboden; maar hij kon, wegens de ziekte van zijn vader, daaraan geen gevolg geven. Men heeft daarom de toevlugt genomen tot Dr. Astus, van Marseille, die zich reeds op reis naar Nervi heeft begeven.

— Te Elbeuf heeft men eene bestelling gekregen van 144,000 ellen laken, ten dienste van het leger.

— Te Lorient heeft veel indruk gemaakt de arrestatie van een Hoofdofficier der artillerie, den Heer Guerquin, die, naar men zegt, aanzienlijke sommen aan den Staat zou onttrokken hebben. Hij heeft zich in het vertrek, waar hij voorloopig in hechtenis werd gehouden, opgehangen.

SPANJE.

MADRID, 17 Januarij.

De overstroomingen door het wassen der rivieren hebben veel schade aangerigt. Deze stad is bijna zonder gemeenschap met andere plaatsen der provincie. Een groot gebrek aan voorwerpen van eerste behoefte is er het gevolg van.

— Een naar Havanna bestemd Spaansch schip, aan boord hebbende 150 soldaten, is den 6den dezer bij Cadix op strand geraakt, ten gevolge waarvan 26 man het leven verloren; de overigen benevens de bemanning werden gered.

ITALIE.

Men zegt dat de Paus geneigd is zijne toestemming te verleenen tot de opheffing der kloosters in Sardinie, mits de Regering aldaar zich bereid verklare tot het sluiten van een concordaat tot regeling van de toekomstige kerkelijke betrekkingen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 Januarij.

Het gerucht is alhier verspreid dat de Westersche Mogendheden van Pruissen zekere waarborgen zullen vorderen, zonder welke het ligt niet tot de conferentiën zal worden toegelaten. Voorts zegt men, dat Keizer Napoleon in een wapenstilstand zou bewilligen, voor het geval dat de vrede niet het gevolg der conferentiën mogt zijn.

— Alhier is overleden de voormalige Minister van Staat Dr. A. Eichhorn, die als krijgs- en staatsman zijn vaderland gewigtige diensten heeft bewezen. Bij het vrede-congres te Parijs in 1815 onderscheidde hij zich, als een der Pruissische vertegenwoordigers, bijzonder door zijne bemoeijingen, om de door Napoleon I naar Parijs overgebragte schatten op het gebied van kunst en wetenschap terug te erlangen. Later werd hij tot Directeur bij het Departement van buitenl. zaken benoemd, en van 1840 tot 1848 bekleedde hij de betrekking van Minister van Eeredienst en Onderwijs. In 1813 woonde hij den slag van Leipzig bij.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 19 Januarij.

De Gezanten van Frankrijk, Engeland, Belgie, Denemarken en Hannover, hebben eene langdurende conferentie gehad bij den Minister van Buitenl. Zaken, Graaf Buol. Bij deze gelegenheid is, naar men wil, gesproken over het sluiten van een wapenstilstand. Ook had Prins Gortschakoff eene langdurende conferentie met Graaf Buol, om eenige nieuwe ophelderingen te geven, waartoe hij gemagtigd was door de depêches, welke de Graaf von Stackelberg hem had overgebragt.

— De Jezuiten hebben in het op 2 uren afstands van hier gelegen Kalksburg een huis gekocht en zullen aldaar eene leer-inrigting openen.

— De Israëlitische gemeente alhier is van regeringswege aangeschreven, maatregelen te nemen tot het oprigten van bijzondere scholen voor het onderwijs der kinderen tot die gemeente behoorende, en die tot dusverre op de Katholijke school worden onderwezen.

— Men verneemt, dat dezer dagen door het Ministerie van onderwijs eene circulaire aan de Bisschoppen in de Italiaansche provincien is uitgevaardigd, waarin de door hen eigenmagtig ingevoerde kerkelijke censuur van het standpunt der Regering betwist en, zoo verzekerd wordt, te niet gedaan is. Uit de taal van de dagbladen, die tot hiertoe omtrent het concordaat een voorzigtig stilzwijgen bewaard hadden, kan men voor het overige opmaken dat zij slechts eene gelegenheid hebben afgewacht, om hunne onbewimpelde afkeuring van die overeenkomst aan den dag te leggen. Als antwoord op de door hen daartegen ingebragte bedenkingen en geuite vrees, opent de *Wiener Zeitung* heden eene reeks van artikelen, welke aan den Vorst Aartsbisschop van Weenen toegeschreven worden en strekken moeten om de ongegrondheid eener overdreven bezorgdheid aan te toonen. Het eerste dier artikelen, waarin de vijandige geest, die tegen het concordaat heerscht, op rekening der »revolutionaire drukpers" gesteld wordt, heeft reeds groote tegenspraak ontmoet, daar er vooreerst alhier geen revolutionaire drukpers meer bestaat, terwijl het voorts bekend is, dat de tegenstand tegen de invoering van het concordaat ook van een zeer behoudenden kant is uitgegaan.

De Kardinaal-Aartsbisschop van Weenen heeft in eene zitting van de Severinus-vereeniging te kennen gegeven, dat de oude Aartsbisschop van Milaan en de Patriarch van Venetie, beide zeer brave, maar eenigzins van geest bekrompene mannen waren, welke door de vrijmetselaars en Mazzinisten verleid waren tot eene poging om zich van de censuur over de drukpers meester te maken! Het was niet de schuld van die aan God en zijne kerk gewijde mannen, dat zij een onwettigen stap hadden gedaan: dit was alleen aan de republikeinen en Giobertisten te wijten.

— De typhus maakt hier vele slagtoffers. De gasthuizen zijn vol met zieken.

— Dezer dagen werd in Hongarije over een jong ambtenaar de banvloek uitgesproken, om de betrekking door hem met eene Dame aangeknoopt, en deze veroordeeling werd van alle predikstoelen afgelezen. De ambtenaar heeft dien ten gevolge eene klagt aan de Regering ingediend en eischt voldoening voor den hoon hem aangedaan.

RUSLAND.

Jhr. Gevers, nieuw benoemd Nederl. Gezant, heeft op 30 Dec. in een bijzonder gehoor zijne geloofsbrieven aan den Keizer overhandigd.

— De Keizer heeft bevolen dat, bij de aanstaande verkiezing van eenen nieuwen Katholieken Aartsbisschop, de bepalingen der overeenkomst met den Pauselijken Stoel, bij deze verkiezing streng in acht genomen worden en het Staatsbestuur zich onthoude van alle onbevoegde inmenging in deze keuze. Ook moet elke kiesbevoegde Katholieke Bisschop door het verleenen van reisgeld, in staat worden gesteld aan die verkiezing deel te nemen.

— Vorst Paskewitsch is door de geneesheeren opgegeven. Men kan reeds uitwendig de teekenen van den kanker bespeuren, die zijn maag verteert. Alle beweging is hem onmogelijk geworden. Hij is thans onder behandeling van Baron Klota die hem magnetiseert.

— De *Ind. Belge* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent het onderhoud dat de Keizer onlangs heeft gehad met den Heer von Seebach, Gezant van Saksen, die naar Petersburg was gereisd, ter bevordering van de zaak des vredes. De Keizer moet aan dien diplomaat gezegd hebben, dat in weerwil van de gebeurtenissen in de Krim en het mogelijke gelukken eener vijandelijken aanval in de Oostzee, de oorlog, welke gevolgen die ook voor Rusland zou kunnen hebben, hem thans veel minder moeite zou kosten dan de vrede, daar hij bij zijn volk en inzonderheid bij den adelstand, oneindig veel meer bereidvaardigheid tot den oorlog dan geneigdheid tot den vrede zou vinden.

TURKYE.

De Minister van Oorlog bevindt zich op nieuw in geldelijke verlegenheid, wegens een nieuw verschil met de Commissie belast met de controle over de laatste geldleening. Deze laatste wil geene nieuwe storting toestaan, voor dat de eerste 12 millioen behoorlijk zijn verantwoord.

— De Regering heeft vergunning verleend tot het aanleggen van eenen spoorweg en van een Kanaal door de Dobrodscha van Rassowa tot Kustendie.

— In den nacht van 6 Jan. heeft men eene poging aangewend om het tuighuis te Konstantinopel in brand te steken. Gelukkig is het spoedig ontdekt. Eenige ambtenaren zijn in hechtenis genomen. De zaak wordt overigens zeer geheim gehouden.

— Omer Pacha zal voor goed zijn winterkwartier te Trebizonde vestigen. Eene Egyptische afdeeling is mede aldaar aangekomen. Generaal Muravieff heeft de voorste werken van Kars vernietigd, en 1000 man, rijkelijk voorzien van levensmiddelen, achtergelaten tot bezetting, en is met zijn leger naar Goemri opgerukt.

— De vredebreuk tusschen Persie en Engeland wordt als stellig gemeld. Eerstgenoemde Regering had de Fransche bemiddeling van de hand gewezen.

— De onlusten die onlangs te Mekka zijn uitgebarsten, zijn nog niet gedempt. De oproerlingen willen al de Europesche Consuls in de havens van de Roode zee wegjagen. De Regering wil de hulp van Engeland inroepen, om met troepen uit Indie den opstand te onderdrukken. In afwachting daarvan heeft zij, om aan gegronde klagten te gemoet te komen, den Sherif van Mekka afgezet en vervangen door Mohammed ben-Aanoun, een man die van den Profeet afstamt en grooten invloed in Arabië heeft.

VEREENIGDE STATEN.

Uit de boodschap van den President aan het Congres blijkt ten aanzien van de binnenlandsche aangelegenheden der Unie o. a., behalve het reeds vermelde, het volgende: De algemeene inkomsten hebben gedurende het dienstjaar, geëindigd den 30sten Junij 1855, eene som van 65,003,930 dollars bedragen; de publieke uitgaven, met uitzondering van die voor de staatsschuld, 56,365,393 dollars, terwijl voor intrekking en aflossing van schuld is uitgegeven eene som van 9,844,528 dollars. De schatkist zal voor dit jaar beschikbaar hebben eene som van ruim 86 millioen dollars. Al het geld, hetwelk niet voor de loopende uitgaven benoodigd is, moet ter beschikking van de natie blijven, om nuttig aangewend te worden. Omtrent het krijgswezen wordt medegedeeld, dat ten gevolge van de door het Congres verleende magtiging, eenige nieuwe regementen opgerigt en grootendeels reeds te velde gezonden zijn; alsmede dat 6 stoomfregatten op stapel gezet en in dit voorjaar in dienst gesteld zullen kunnen worden. De gelden voor den aanbouw van 6 nieuwe oorlogsstoomsloepen zullen worden aangevraagd. Gedurende het laatste dienstjaar zijn ruim 24 millioen akkers van de staatslanderijen hetzij verkocht, hetzij aan uitgediende militairen of voor publieke wegen afgestaan. De uit den verkoop van landerijen geheurde som bedraagt bijna 11½ millioen dollars.

— Uit Midden-Amerika is te New-York berigt ontvangen dat het bewind, betwist door den Heer Walker met zijne Noord-Amerikaansche vrijbuiters in Nicaragua opgerigt is, tot meerdere vastheid scheen te komen; het kwam in gunst bij de bevolking, handhaafde alom in het land de openbare orde en rust, en had eene zoo groote krijgsmagt beschikbaar, dat het aan de Regering van den naburigen Staat Honduras gewapenden bijstand in een geschil met Guatemala verleenen kon. In die streken worden rijke goudlagen ontdekt.

— De opgaven omtrent de opbrengst van den tarwe-oogst bevestigen dat die ongemeen ruim is; naar de berekening van welonderrigte lieden zullen de Vereenigde Staten eene hoeveelheid tarwe van 4 tot 5 millioen quarters voor den uitvoer kunnen missen, welke hoeveelheid naar de tegenwoordige marktprijzen eene waarde van omstreeks 16 millioen £ zou uitmaken.

— Op de landengte van Panama is eene rijke goudmijn ontdekt. Het goud loopt door vier zeer groote quartz-aderen en levert 5 tot 7 onsen per ton. De mijn wordt de Bolen mijn genaamd, en is ongeveer 70 Engelsche mijlen ten westen van de mond der rivier Chagres gelegen. De Regering van Nieuw-Grenada heeft deze mijn aan Dr. Collyer, een Engelschman, ter bewerking overgedaan.

— De Keizer van Haiti heeft Jacmel den 12den December met een leger van 33,000 man verlaten, om het oostelijk gedeelte van Sint Domingo te bemagtigen, en bevond zich 7 dagen later 60 mijlen oostwaarts van Jacmel, den weg langs de Kust nemende. Met een schoener, die den 29sten December van Sint Domingo te Porto Rico aankwam, ontving men daar berigt dat de Keizer eene nederlaag had geleden.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: ALEXANDER GERHARD OETLING,
EN
HENRIETTE CAROLINE HENSCHELIUS.
Batavia, 20 Januarij 1856.

Heden beviel van een ZOON, W. G. MULLER, Echtgenoot van
LEYDEN, 19 Januarij 1856. G. H. BERTRAND.

Heden overleed, tot diepe droefheid van hare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 68 jaren, Mejuffrouw ANNA MARIA VAN HEMERT, in leven Weduwe van den Heer JAN WILLEM BERTRAND.
LEYDEN, 18 Januarij 1856.

Heden overleed onze oudste Lieveling GERTRUDE CHRISTINE, in den jeugdigen leeftijd van ruim 6 jaar.
Is. VAN HAM.
LEYDEN, 20 Januarij 1856. M. VAN HAM, MEOULET.

VRIENDEN ISRAELS,
BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op Vrijdag den 25sten Januarij 1856, des avonds ten *zeven* ure.
Spreker: Dr. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE.

VEREENIGING TER BEVORDERING VAN FABRIEK- EN HANDWERKSNIJVERHEID.

Het Volksonderwijs in de **Meet-, Werktuig- en Natuurkunde**, te geven door de Afdeeling *Leyden*, in vereeniging met het Bestuur van het Genootschap *M. S. G.*, zal *geopend* worden op Zaturdag den 26sten Januarij 1856, des avonds te half 9 ure, in het Locaal des Genootschaps op de Pieterskerkgracht, om gedurende de eerstvolgende Wintermaanden, telken Zaturdag op hetzelfde uur voortgezet te worden.

De toegang zal *KOSTELOOS* worden verleend aan volwassen personen tot den Fabriek- en Handwerkstand behoorende, op Toegangbewijzen af te geven door Leden der genoemde Afdeeling en van de Commissie met het toezigt en de regeling belast.

De Commissie voornoemd,
J. VAN HEUKELOM Ur.,
T. HOOIBERG,
J. VAN LITH Jr.,
A. MONTAGNE Jz.,
C. SANDERS.

De Ondergeteekende heeft de eer hare geëerde Begunstigers en Stadgenooten te berigten, dat bij haar verkrijgbaar zijn alle soorten van Engelsche Vergulde en Bronze **Gaz-Kroonen, Branches en Gang-Lantaarns**, tot zeer billijke prijzen.
Wed. J. A. KALDENBERG,
Maarsmansteeg, te *Leyden*.

Staats-Loterij.

Ten Kantore van C. J. HEINTZ, Gedelegeerde Eerste Klasse der Staats-Loterij, Breedestraat, Wijk IV. No. 312, zijn voor de *Vijfde Klasse* dezer Loterij, beginnende op Maandag 28 dezer, alsmede in het vervolg te bekomen **Heele en Gedeelten van Loten**, volgens Prijs-Courant.
LEYDEN, 22 Januarij 1856.

VERLOREN,

Zondag 20 Januarij, gaande van de Haarlemmerstraat, voorbij de Vrouwesteeg, Paardensteeg, 't Noordeinde, tot even buiten de Wittepoort, een **Gouden Speld of Broche**. Die haar terug brengt aan het Bureau der Courant, zal daarvoor eene belooning ontvangen.

LEYDSCHE STOOMBOOTDIENST.

REGELING DER VOORJAARDIENST,
Aanvang nemende den 23sten Januarij 1856.
VERTREK:

van Leyden.	*van Amsterdam.*
Dagelijks, 's morgens ten 5½ ure.	Dagelijks, des namiddags ten 1½ ure.

Zondag uitgezonderd.
DE DIRECTIE.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 6den Februarij 1856, des morgens ten 11 ure, in de Herberg *de Eendragt*, te *Oegstgeest*, krachtens bij Hypotheek bedongene onherroepelijke volmagt, van:

Een hecht en sterk WOONHUIS, ingerigt tot *Wagenmakerij*, welke sedert vele jaren in hetzelve is uitgeoefend, staande en gelegen aan de Dorpstraat te *Oegstgeest*, Kadaster Sectie C, No. 585, groot 1 roede en 21 ellen.

Breeder bij Billetten omschreven en inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, te *Noordwijk-Binnen*.

OPENBARE VERKOOPING,

op Dingsdag den 12den Februarij 1856, des morgens ten 10 ure, in het Logement *het Hof van Holland*, te *Noordwijk-Binnen*, van:

Een bijzonder hecht en sterk WOONHUIS, met 7 Vertrekken, Zolders, Kelder, Schuren met Dorschvloer en Paardenstal, Hooiberg, Tuingrond en Boomgaard, ter grootte van 36 roeden en 10 ellen en van verschillende percelen allerbest WEI- EN TEELLAND, te zamen groot 6 bunders, 72 roeden en 80 ellen, alles staande en gelegen in de gemeente *Noordwijk*.

Breeder bij Billetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van Mr. C. C. VAN DER SCHALK, Notaris, te *Noordwijk-Binnen*.

NOUVELLE EDITION.

Prix 1 fr. avec 40 Planches, sous Enveloppe cachetée.

LA PRESERVATION PERSONNELLE, par le Docteur SAMUEL LA'MERT, 37, Bedford Square, à *Londres*, Membre de l'Université d'Edimbourg, de l'Hôpital de Londres, etc. Cet ouvrage explique les effets résultant des mauvaises habitudes de collége, d'excès de jeunesse et de travaux sédentaires. Il est suivi d'observations pratiques, garanties par 20 années d'expérience dans le traitement des maladies du Système génératif. Traitement par correspondance. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité dans toutes les parties du monde.

La Préservation personnelle est en vente, chez H. T. HENDRIKSEN, Libraire, *Rotterdam*, Hoogstraat.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 21 Januarij.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 7/16	63 5/8	63 1/2
Dito Certificaten	" 3 "	75 5/8	—	—
Dito dito dito	" 4 "	93 1/8	93 9/16	92 9/16
Amortisatie Syndicaat	" 3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij	" 4½ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	93 1/4	93 3/8	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" 4½ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" 4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" 4½ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	101 1/8	101 1/2	101 1/2
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	100 3/4	101	100 3/4
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	84 1/2	84 3/4	—
Dito 1840	" 4 "	78	79	79
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	76 3/4	77 1/4	77
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	58 1/2	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	59 1/2	59 3/4	59 1/2
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 "	143 1/4	143 1/4	—
Dito Obligatiën	" 4 "	72	72 3/4	72 3/4
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" 1½ "	22 1/4	22 5/8	22 9/16
Dito Obligatiën	" 3 "	40 [illegible]	40 3/4	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	35 [illegible]	36 1/8	36 1/8
Bewijzen Coupons		4 11/16	4 3/4	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Gou.	à 5	—	—	—
Dito	" 4	58 1/2	—	—
Dito Metall.	" 5	68 5/8	68 7/8	68 3/4
Dito Nieuwe	" 5	78 3/4	79 1/8	79
Dito 1847	" 2½ "	35 7/8	36	36
BELGIE,	" 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 2½ "	51 1/4	51 3/4	—
Dito dito	" 4½ "	—	—	—
BRAZILIE, 1824, 100 £	" 5 "	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	43	48 3/4	48 [illegible]
SARDINIE,	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	" 4½ "	74 1/2	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	" 4½ "	25 3/4	26 1/8	—
GRENADA, Obligatiën	" 2½ "	19 1/8	19 1/4	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	19 7/8	20 1/16	—
N. AMERIKA, Bankactiën		1 1/2	—	—

Grieken 5 1/4 6 1/8.
Braz. 1843, £ 100, 4½ pCt. 97½.
Koers van het Geld. Beleening 3½ pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.